

ZAKON

O ELEKTRONSKOJ TRGOVINI („Sl.list RCG“,br.80/04)

I OPŠTE ODREDBE

Sadržaj zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se pružanje usluga na razdaljinu, uz naknadu, putem elektronske opreme za obradu i skladištenje podataka na lični zahtjev korisnika (u daljem tekstu: usluge informacionog društva), odgovornost davalaca usluga informacionog društva i pravila u vezi sa zaključivanjem ugovora u elektronskoj formi.

Oblasti na koje se ne primjenjuje zakon

Član 2

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na: zaštitu podataka, oporezivanje, notarsku djelatnost, zastupanje stranaka i zaštitu njihovih interesa pred sudovima, kao ni na igre na sreću sa novčanim ulozima, uključujući lutrijske igre, igre u kazinima, kladioničke igre i igre na sreću na automatima, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Značenje pojedinih izraza

Član 3

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- **podatak** – informacija, poruka i dokument sačinjen, poslat, primljen, zabilježen, skladišten ili prikazan elektronskim, optičkim ili sličnim sredstvom, uključujući prenos internetom, elektronsku poštu i telefaksove;

- **usluga informacionog društva** – usluga koja se pruža na razdaljinu uz naknadu putem elektronske opreme za obradu i skladištenje podataka, na lični zahtjev korisnika, a posebno internet prodaja robe i usluga, nuđenje podataka na internetu, reklamiranje posredstvom interneta, elektronski pretraživači, kao i omogućavanje traženja podataka i usluga koje se prenose elektronskom mrežom, obezbjeđivanje pristupa mreži ili skladištenje podataka korisnika;

- **davalac usluga** – pravno ili fizičko lice koje pruža usluge informacionog društva;

- **korisnik usluga** – svako fizičko ili pravno lice koje zbog profesionalnih ili drugih ciljeva koristi usluge informacionog društva;

- **ugovor u elektronskoj formi** – ugovor koji pravna i fizička lica zaključuju, šalju, primaju, raskidaju, otkazuju, pristupaju i prikazuju elektronskim putem uz korišćenje elektronskih, optičkih ili sličnih sredstva, uključujući prenos internetom;

- **komercijalna poruka** - poruka u bilo kojem obliku, oblikovana da promoviše, neposredno ili posredno, robu, usluge ili ugled pravnog ili fizičkog lica koje obavlja registrovanu djelatnost, osim podataka:

- koji omogućavaju neposredan pristup aktivnostima pravnog ili fizičkog lica, uključujući adrese, domene ili adrese za elektronsku poštu;

- koji se odnose na robu, usluge ili ugled lica, prikupljene samostalno, posebno ako je učinjeno bez razmatranja finansijskih rezultata;

- **potrošač** – svako fizičko lice koje zaključuje pravni posao na tržištu u svrhe koje

nijesu namijenjene njegovom zanimanju, poslovnoj aktivnosti ili preduzetničkoj djelatnosti.

Primjena domaćih propisa

Član 4

Davalac usluga informacionog društva sa sjedištem u Republici Crnoj Gori (u daljem tekstu: Republika) dužan je postupati i pružati usluge u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona Republike.

Izuzetak od primjene domaćih propisa

Član 5

Odredba člana 4 ovog zakona ne primjenjuje se na davaoca usluga čije je sjedište u državi članici Evropske unije i koji nudi usluge informacionog društva u Republici.

Izuzetno, stav 1 ovog člana ne primjenjuje se u oblasti:

- 1) autorskog prava i prava intelektualne svojine;
- 2) prometa lijekova, medicinskih proizvoda i homeopatskih proizvoda;
- 3) emisije elektronskog novca;
- 4) forme ugovora kojima se stižu ili prenose prava na nepokretnostima;
- 5) djelatnosti osiguravajućih društava;
- 6) obaveza po osnovu potrošačkih ugovora;
- 7) slobode ugovornih strana na izbor prava koje će se primjenjivati na ugovor;
- 8) dozvoljenosti netraženih komercijalnih poruka elektronskom poštom;

Sloboda pružanja usluga

Član 6

Pružanje usluga informacionog društva slobodno je.

Za pružanje usluga informacionog društva nije potrebna posebna dozvola, odobrenje ili koncesija.

Davalac usluga informacionog društva upisuje u Centralni registar Privrednog suda (u daljem tekstu: CRPS) naziv djelatnosti, odnosno usluge informacionog društva.

II OBAVEZA INFORMISANJA I KOMERCIJALNA PORUKA

Obavezne informacije

Član 7

Davalac usluga informacionog društva dužan je, u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan, korisnicima i nadležnim organima državne uprave pružiti informacije :

- 1) ime i prezime ili naziv davaoca usluga;
- 2) sjedište davaoca usluga;
- 3) ostale podatke o davaocu usluga na osnovu kojih korisnik sa njim može brzo i nesmetano ostvariti komunikaciju, uključujući elektronsku adresu;
- 4) podatke o upisu u CRPS ;
- 5) pojedinosti o nadležnom organu, ako djelatnost davaoca usluga podliježe službenom nadzoru;
- 6) u pogledu posebno regulisanih djelatnosti, odnosno profesija:
 - profesionalna ili slična institucija kod koje je davalac usluga registrovan;
 - profesionalni naziv i država koja ga je odobrila;
 - uputstva o profesionalnim pravilima u državi u kojoj se obavlja djelatnost i mjestu

njihove dostupnosti;

7) poreski broj ako je davalac usluga obveznik plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

Ako davalac usluga informacionog društva navodi cijene, one moraju biti jasno i nedvosmisleno iskazane, a posebno mora naznačiti da li su u navedene cijene uključeni troškovi dostave, ostali manipulativni troškovi, porez i drugi troškovi koji na njih utiču .

Komercijalna poruka

Član 8

Davalac usluga informacionog društva dužan je obezbijediti da svaki podatak iz komercijalne poruke, koji je dijelom ili u cjelini usluga informacionog društva, zadovoljava uslove:

- 1) da je komercijalnu poruku moguće kao takvu jasno identifikovati u trenutku kada je korisnik primi;
- 2) da je lice u čije ime je sačinjena komercijalna poruka moguće jasno identifikovati;
- 3) da svaki promotivni poziv za stavljanje ponude iz komercijalne poruke (uključujući popuste i poklone) mora kao takav biti jasno identifikovan;
- 4) da uslovi koji moraju biti ispunjeni za stavljanje ponude iz komercijalne poruke moraju biti lako dostupni, kao i predočeni jasno i nedvosmisleno.

Netražena komercijalna poruka

Član 9

Korišćenje elektronske pošte u svrhu slanja netražene komercijalne poruke (neželjene telekomunikacione poruke) dozvoljeno je samo uz prethodni pristanak lica kojem je takva vrsta poruke namijenjena, u skladu sa zakonom .

III ISPRAVE U ELEKTRONSKOM OBLIKU

Forma i punovažnost ugovora

Član 10

Ugovor se može zaključiti elektronskim putem, odnosno u elektronskoj formi.

Ponuda i prihvatanje ponude mogu se dati elektronskim putem, odnosno u elektronskoj formi.

Kada se elektronska poruka, odnosno elektronska forma koristi prilikom zaključenja ugovora, takvom ugovoru ne može se osporiti punovažnost samo zbog toga što je u elektronskoj formi.

Ugovori na koje se ne primjenjuje zakon

Član 11

Odredba člana 10 stav 3 ovog zakona ne primjenjuje se na :

- 1) imovinske, predbračne, odnosno bračne ugovore i druge ugovore koji su uređeni zakonom koji reguliše porodične odnose;
- 2) ugovore o raspolaganju imovinom za koje je potrebno odobrenje centra za socijalni rad;
- 3) ugovore o ustupanju i raspodjeli imovine za života, ugovore o doživotnom izdržavanju i sporazume koji se odnose na nasljeđivanje, ugovore o odricanju od nasljedstva, ugovore o prenosu nasljednog dijela prije diobe, poslove zavještavanja i druge ugovore koji su uređeni zakonom koji reguliše nasljeđivanje;
- 4) ugovore o poklonu;
- 5) ugovore o prenosu prava svojine na nepokretnostima ili druge pravne poslove

kojima se uređuju stvarna prava na nepokretnostima, osim ugovora o zakupu nepokretnosti;

6) ugovore za koje je posebnim zakonom propisano da se sačinjavaju u formi notarskog akta, odnosno isprave;

7) ugovore za koje je posebnim zakonom ili propisom donesenim na osnovu zakona izričito određena upotreba svojeručnog potpisa u dokumentima na papiru ili ovjera svojeručnog potpisa;

8) ugovore o jemstvu, ako je jemac lice koje djeluje izvan svoje trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti.

Supsidijarna primjena propisa

Član 12

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, na pravne odnose nastale iz ili u vezi sa ugovorima zaključenim elektronskim putem ili u elektronskoj formi primjenjuju se opšti propisi koji regulišu ugovorne odnose.

Elektronski potpis

Član 13

Kada se kao pretpostavka punovažnosti i nastanka ugovora zahtijeva potpis lica, smatra se da taj uslov zadovoljava elektronska poruka potpisana elektronskim potpisom, u skladu sa zakonom.

Obavezni podaci i obavještenja prije zaključenja ugovora

Član 14

Davalac usluga informacionog društva dužan je potencijalnom korisniku usluga, prije zaključenja ugovora o pružanju usluga informacionog društva, obezbijediti na jasan, razumljiv i nedvosmislen način podatke i obavještenja o:

- 1) postupcima koji slijede kod zaključivanja ugovora;
- 2) ugovornim odredbama;
- 3) opštim uslovima poslovanja, ako su sastavni dio ugovora;
- 4) jezicima ponuđenim za zaključenje ugovora;

5) kodeksima ponašanja u skladu sa kojima postupaju davaoci usluga i kako se ti kodeksi mogu pregledati elektronskim putem.

Davalac usluga informacionog društva dužan je potencijalnom korisniku usluga, prije zaključenja ugovora, obezbijediti tehnička sredstva za prepoznavanje i ispravljanje pogrešnog unosa podataka u poruku prije njene predaje ili slanja.

Ugovorne strane koje nijesu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu izričito ugovoriti odstupanje od odredaba st. 1 i 2 ovog člana.

Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se na ugovore zaključene putem elektronske pošte ili njoj izjednačenog oblika lične komunikacije.

Dostupnost ugovora

Član 15

Davalac usluga informacionog društva dužan je obezbijediti da ugovorne odredbe i odredbe opštih uslova poslovanja koje su sastavni dio ugovora zaključenih u elektronskoj formi budu dostupne korisnicima usluga na način koji omogućava njihovo skladištenje, ponovno korišćenje i reprodukovanje.

Potvrda prijema

Član 16

Davalac usluga informacionog društva dužan je, bez odlaganja, elektronskim putem posebnom elektronskom porukom, potvrditi prijem elektronske poruke koja sadrži ponudu ili prihvata ponude za zaključenje ugovora.

Ugovorne strane koje nijesu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu izričito ugovoriti odstupanje od odredbe stava 1 ovog člana.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se na ugovore zaključene putem elektronske pošte ili njoj odgovarajućeg oblika lične komunikacije.

Trenutak zaključenja ugovora

Član 17

Ugovor u elektronskoj formi smatra se zaključenim onog trenutka kada ponuđač primi elektronsku poruku koja sadrži izjavu ponuđenog da prihvata ponudu.

Ponuda i prihvata ponude, kao i druge izjave volje učinjene elektronskim putem, smatraju se primljenim kada im lice kojem su upućene može pristupiti.

Kod potrošačkih ugovora nije dozvoljeno isključiti primjenu odredbe stava 2 ovog člana.

IV ODGOVORNOST DAVALACA USLUGA INFORMACIONOG DRUŠTVA

Isključenje odgovornosti

Član 18

Davalac usluga informacionog društva koji prenosi elektronske poruke koje mu je predao korisnik usluga nije odgovoran za sadržaj poslate poruke i njeno upućivanje, ako nije:

- 1) inicirao prenos;
- 2) izvršio odabir podataka ili dokumenata koji se prenose;
- 3) izuzeo ili izmijenio podatke u sadržaju poruke ili dokumenata;
- 4) odabrao korisnika prenosa.

Prenos poruka i pružanje pristupa porukama iz stava 1 ovog člana moraju biti obavljani na način koji omogućava automatsko, posredničko i privremeno skladištenje prenesenih poruka i u njima sadržanih podataka, i moraju biti privremeno skladištene samo u vremenskom periodu koji je neophodan za prenos poruka.

Privremeno skladištenje podataka (caching)

Član 19

Davalac usluga informacionog društva koji podatke, unesene od strane korisnika, prenosi posredstvom komunikacione mreže nije odgovoran za automatsko, posredničko i privremeno skladištenje, koje služi samo za efikasnije formiranje prenosa podataka traženih od strane drugih korisnika, ako:

- 1) ne mijenja podatke;
- 2) uvažava uslove za pristup podacima;
- 3) postupa u skladu sa pravilima za ažuriranje podataka;
- 4) djeluje u skladu sa dozvoljenom primjenom tehnologija za prikupljanje podataka;

5) ukloni ili onemogućiti pristup podacima koje je skladištio odmah nakon saznanja da su podaci uklonjeni iz prenosa posredstvom mreže ili je onemogućen pristup do njih ili je sud, odnosno drugi nadležni organ naredilo njihovo uklanjanje ili onemogućavanje pristupa.

Trajnije skladištenje podataka (hosting)

Član 20

Davalac usluga informacionog društva koji skladišti podatke pružene od strane korisnika, na zahtjev korisnika, nije odgovoran za sadržaj skladištenog podatka , ako:

1) nema saznanja niti je mogao znati o nedopuštenom djelovanju korisnika ili sadržaju podatka;

2) odmah nakon saznanja da se radi o nedopuštenom djelovanju ili podatku, ukloni ili onemogućí pristup tom podatku.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u slučajevima kada je korisnik usluge lice zavisno na bilo koji način od davaoca usluge (privredna društva koja imaju udjele jedno u drugom, privredna društva u kojima udjele imaju ista fizička lica i sl.).

Linkovi

Član 21

Davalac usluga informacionog društva koji posredstvom elektronskog upućivanja omogućí pristup trećim podacima nije odgovoran za te informacije, ako:

1) nema saznanja niti je mogao znati o nedopuštenom djelovanju korisnika ili sadržaju podataka u tim informacijama;

2) odmah, nakon saznanja da se radi o nedopuštenom djelovanju ili podatku, ukloni ili onemogućí pristup podacima.

Obavezna obavještenja

Član 22

Prilikom pružanja usluge informacionog društva davalac usluga nije dužan pregledati podatke koje je skladištio, prenio ili učinio dostupnim, odnosno ispitivati okolnosti koje bi upućivale na nedopušteno djelovanje korisnika.

Davalac usluga informacionog društva mora obavijestiti nadležni državni organ ako utvrdi:

– postojanje osnovane sumnje da korišćenjem njegove usluge korisnik preuzima nedopuštene aktivnosti;

– postojanje osnovane sumnje da je korisnik njegove usluge pružio nedopušteni podatak.

Davalac usluga informacionog društva dužan je, na osnovu odgovarajućeg sudskog, odnosno upravnog akta, predočiti sve podatke na osnovu kojih se može preduzeti otkrivanje ili gonjenje počinitelaca krivičnih djela, odnosno zaštita prava trećih lica.

V NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 23

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove informatike, preko inspektora, u skladu sa zakonom.

Radi vršenja nadzora, davaoci usluga informacionog društva dužni su ovlašćenim licima organa iz stava 1 ovog člana omogućíti pristup računarskoj opremi i uređajima, kao i bez odlaganja pokazati ili dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju u vezi sa predmetom nadzora.

VI PREKRŠAJI U SPROVOĐENJU ZAKONA

Radnje prekršaja

Član 24

Novčanom kaznom od 10 do 300 najnižih cijena rada u Republici kazniće se za prekršaj pravno lice- davalac usluga informacionog društva, ako:

1) korisnicima i nadležnim organima državne uprave ne pruži propisane informacije u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan (član 7);

2) pošalje netraženu komercijalnu poruku bez prethodnog pristanka lica kojem je takva poruka namijenjena (član 9);

3) potencijalnom korisniku usluga, prije zaključenja ugovora, ne obezbijedi na razumljiv i nedvosmislen način propisane podatke i obavještenja (član 14);

4) ne omogući pristup odredbama ugovora i opštim uslovima poslovanja na način koji omogućava da ih korisnik može skladištiti, ponovo koristiti i reprodukovati (član 15);

5) ne obavijesti nadležni državni organ o nedopuštenim aktivnostima ili podacima korisnika njegove usluge ili ne predoči sve podatke saglasno odgovarajućem sudskom, odnosno upravnom aktu (član 22 st.2 i 3);

6) ne omogući pristup računarskoj opremi i uređajima, kao i bez odlaganja ne pokaže ili ne dostavi potrebne podatke ili dokumentaciju radi vršenja nadzora (član 23 stav2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od jedne polovine do 20 najnižih cijena rada u Republici odgovorno lice u pravnom licu.

Ako prekršaj iz stava 1 ovog člana učini fizičko lice – davalac usluga informacionog društva, kazniće se novčanom kaznom od jedne polovine do 20 najnižih cijena rada u Republici.

U slučaju posebno teških povreda ili ponavljanja povreda iz stava 1 ovog člana može se izreći zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci.

VII PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 25

Odredbe člana 5 ovog zakona primjenjivaće se od dana službenog prijema Republike u članstvo Evropske unije.

Član 26

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u « Službenom listu Republike Crne Gore».